

TARİH DERSLERİNİN YEREL TARİHE VE KAYNAKLARINA DAYALI ETKİNLİKLER ARACILIĞIYLA İŞLENMESİNİN ÖĞRENCİLERİN DERSE YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİ*

Aslı AVCI AKÇALI**
Erdal ASLAN***

Öz

Türkiye’de tarihin öğretimine ilişkin yöntem ve yaklaşımları konu edinen araştırmaların sayısında son yıllarda önemli bir artış görülmesine karşın pratikte bunun öğretim ortamlarına ve araçlarına yansımaları oldukça sınırlı kalmaktadır. Bu çalışmada geleneksel yöntemle, öğretmeni ve ders kitabını merkez alarak işlenen tarih dersleri yerine, yeni tarih öğretimi anlayışının da önemli bir ögesi olan yerel tarihe ve kaynaklarına dayalı etkinlikler aracılığıyla işlenen derslerin, öğrencilerin tarih dersine yönelik tutumları üzerinde yaratacağı farklılıkların ortaya konması amaçlanmıştır. Çalışmada araştırma deseni olarak ön test-son test eşleştirilmiş kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Araştırma, İzmir ili sınırları içinde bulunan Bornova Koleji Anadolu Lisesi’nde, 2011-2012 eğitim-öğretim yılının bahar yarıyılında, 10. sınıf öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrenci sayısı deney grubunda 21, kontrol grubunda ise 19 olmak üzere toplam 40’tır. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen “Tarih Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Görüşme Formu” aracılığıyla elde edilmiştir. Araştırmanın sonucunda tarih dersinde yerel tarihe ve kaynaklarına dayalı olarak ders işlenmesinin öğrencilerin tarih dersine yönelik tutumlarını arttırma konusunda geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğu ortaya konmuştur. Öğrencilerle yapılan görüşmelerde ise tutum ölçeğinden elde edilen bulguları destekleyen sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırmanın sonuçları

*Bu araştırma D.E.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü’ne bağlı olarak, Yrd. Doç. Dr. Erdal ASLAN danışmanlığında yürütülen ve 19.04.2013 tarihinde tamamlanan “Tarih Öğretiminde Merkeze Bağımlılığın Azaltılması Yolunda Bir Çözüm Önerisi: Yerel Tarih” başlıklı doktora tezinin bir bölümüne dayalı olarak hazırlanmıştır.

** Arş.Gör.Dr. Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, asli.avci@deu.edu.tr

*** Yrd.Doç.Dr. Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, erdal.aslan@deu.edu.tr

doğrultusunda tarih derslerinde yerel tarihin ve buna ilişkin kaynakların kullanımının yaygınlaştırılması konusunda çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tarih Öğretimi, Yerel Tarih, Yerel Tarih Kaynakları, Tutum

THE EFFECT OF COVERING HISTORY COURSES WITH ACTIVITIES BASED ON LOCAL HISTORY AND ITS RESOURCES ON THE ATTITUDES OF STUDENTS TOWARDS THE COURSE

Abstract

In this research instead of the courses covered by traditional method in a way that centers the teacher and text book, the courses covered through the activities based on the local history and its resources which are at the same time the important elements of new history teaching approach is aimed. In this research "experimental design with pre test-post test paired control group" has been used as research design. The research has been performed in Bornova College High School which is within the borders of İzmir, in spring semester of 2011-2012 academic year and with 10th grade students. The data were obtained through "Attitude Scale towards History Course" and "Interview Form" developed by the researcher. At the end of the research, covering the courses through the activities based on local history and local history resources have been seen to be more effective than the traditional method to increase the attitudes of the students towards History course. From the interviews held with the students the results have been reached that support the findings obtained from the attitude scale. In line with the results of the study various suggestions have been offered to generalize the usage of local history and resources about it.

Keywords: History Teaching, Local History, Local History Resources, Attitude

1. GİRİŞ

Türkiye’de okullarda verilen tarih öğretiminin niteliği, sorunları ve bunlara ilişkin çözüm önerileri, 90’lı yıllardan itibaren üzerinde yoğun olarak durulan bir konu olmuştur. Tarih

eğitime farklı çevrelerden yöneltilen eleştiriler ve iyileştirilmesine yönelik olarak sürdürülen çalışmalar 2000'li yılların başlarından itibaren tarih öğretim programları üzerindeki sonuçlarını göstermeye başlamıştır. Türkiye'deki ders programlarında 2005 yılından itibaren kademeli olarak bazı değişiklikler ve iyileştirmeler yapılmıştır. Gelişmiş ülkelerin tarih öğretim programlarında etkisini gösteren yapılandırmacı (oluşturmacı) yaklaşım tarih eğitimi anlayışına ve dolayısıyla yenilenen programlara yansımıştır. Öncekilerle karşılaştırıldığında öğretim programlarının büyük bir değişim ve gelişim gösterdiği yadsınamaz. Ancak bunların öğretim ortamına ve araçlarına yansımaları tüm olumlu gelişmelere karşın oldukça sınırlı kalmıştır.

Türkiye'de öğrenciler tarafından tarih dersinin çoğunlukla ezbere dayalı, kendilerinden uzak, anlamsız ve sıkıcı bir ders olarak algılandığı bilinmektedir (Kabapınar, 1998: 223; Özbaran, 1992: 90; Safran, 2006: 10). Yeni tarih öğretim anlayışı ve programların yapılandırılmasında bu algının olumlu yönde değiştirilmesi de gözetilmiştir. 2007 yılından itibaren yenilenen ortaöğretim tarih ders programları incelendiğinde temel yaklaşım öğrenci merkezli, bilgi ve beceriyi dengeleyen, öğrencinin kendi yaşantılarını ve bireysel farklılıkları dikkate alarak çevreyle etkileşimine imkân sağlayan yeni bir anlayış olarak belirtilmektedir (MEB [Milli Eğitim Bakanlığı], 2007; 2008a; 2008b; 2009; 2010). Ancak Türkiye'de okullarda verilen tarih eğitimi bu çağdaş anlayışın gerektirdiği çeşitliliği dikkate almaksızın ülkenin tüm bölgeleri için hazırlanmış tek bir programa göre yürütülmektedir. Böylece tarih öğretimi, yaşanan yerin mekânsal farklılıklarını yansıtan uygulamalara yer vermek yerine tek merkezden belirlenen ve tek tip programda yer alan mevcut içeriğin, kısıtlı bir zaman içerisinde öğrenciye aktarılması yoluyla gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Tarih öğretiminin en önemli araçlarından olan tarih ders kitapları da Demircioğlu (2013: 122)'na göre yapı ve içerik açısından güncel eğitim anlayışının gerektirdiği çoklu bakış açısını içeren değişim ve gelişmeleri yansıtmaktan uzaktır.

Tarih eğitiminde önemli bir gelişme göstermiş ülkelerde programlar, bireylerin üzerinde yaşadıkları sosyal ve tarihsel çevrenin öznel koşulları da dikkate alınarak oluşturulmaktadır. Bu yaklaşımın temelinde öğrencilerin, içinde yaşadıkları çevrenin içerdiği tarihsel ve kültürel mirasın somut göstergeleri olan örneklerden yola çıkarak, bunları uzak ya da yakın geçmişin farklı görüntülerini yakalayabilme ve anlayabilme yolunda bir köprü olarak kullanması amaçlanmaktadır (Aktekin, 2010; Aslan, 1998). Aynı zamanda tarihsel olguların ulusal tarih çerçevesini aşan bölgesel ve küresel boyutları ve etkileri vardır. Bu olguları en sağlıklı biçimde öğretebilmenin yolu, tarihi yerel ve ulusal boyutları kapsayacak şekilde geniş, bütüncül ve kapsayıcı bir anlayışla ele almaktır (Öztürk, 2011: 992). Yerel tarih bu anlamda önemli getiriler sunan bir tarih türüdür.

Yerel tarih belirli insanların belirli bir zaman ve yerdeki –burası bir köy, kasaba, kent, kilise bölgesi, kontluk ya da herhangi bir anlamda bir bölge olabilir- öyküsü ya da geçmişinin bilgisi şeklinde nitelendirilebilir (Hoskins ve Preston’dan aktaran Aslan, 2000: 195). Öğrenciler açısından ise yerel tarih kendi toplumlarının önemli ulusal olaylara nasıl karıştığını ya da onlardan nasıl etkilendiğini ortaya çıkarmak yoluyla öğrenciler ve tarihin daha genel konuları arasında bağ kurmaya yardımcı olan tarih türüdür (Danker, 2005: 19). Öğretim kurumlarında gerçekleştirilecek yerel tarih çalışmaları tarih dersinin işlenişini zenginleştirme ve tarih öğretiminin hedeflerini gerçekleştirme konusunda önemli katkılar sağlamaktadır (Aktekin, 2010; Demircioğlu, 2007). Yerel tarih aynı zamanda, öğretimi “karanlık ve sıkıcı” biçimden çıkararak “geçmişle gerçek iletişim sağlayabilen, ders kitabını aşan” bir niteliğe sahiptir (Steele’den aktaran Özbaran, 2005: 50). Çünkü öğrencinin kendisinin de içinde bulunduğu, kendisine “yakın” olanın tarihine daha fazla ilgi duyduğu ve “yaparak” öğrendiğinde bilgilerin daha anlamlı ve kalıcı olduğu düşünülmektedir (Danker, 2005: 26; Ersanlı, 2002: 36) ve bu anlamda sınıf ortamında değerlendirilmesi çok önemlidir.

Tarih derslerinin ilginç olması gerekirken öğrenciler tarafından çoğunlukla sıkıcı olarak algılanmasının nedenlerinden biri içeriğin öğrencilerin yaşantıları ve tecrübeleriyle duygusal ve maddi olarak bağlantısız ve onlara uzak olmasıdır. Yerel tarihin en büyük cazibelerinden biri bu noktada ortaya çıkar. Bu durum bilinen yerlere ve kişilere, daha önce işitilmiş olaylara yakınlığın öğrencide ilgi uyandırmasıyla ve ulusal, bölgesel ve uluslararası tarih çalışmalarına bir başka boyut kazandırmasıyla ilgilidir. Douch (1967: 8-9)'a göre yerel tarihin somut izleri- bir höyük, bir doküman, bir şehir duvarı, bir tacirin mührü, bir giysi- gerçekliğin altını çizer ve hayali bir sempati duygusu uyandırır. Yerel tarih, tarihsel olayları öğrencilerin kendi yaşam ve deneyimleriyle ilişkilendirerek "burada oldu" ("it happened here") yaklaşımı yaratır. Öğrencilerin tarihsel olayların gerçekliğini anlamalarını ve tarihin ders kitabından çıkarılan soyutlamalardan ve arşiv belgelerinden ibaret ve kendi tecrübelerinden bağımsız olmadığını görmelerini sağlayarak geniş perspektiflerin anlamlı bir yolla öğretilmesine yardımcı olur (Danker, 2005: 26; Marino, 2012: 115; Stevens, 2001: xiii).

Yerel tarihin en önemli avantajlarından bir diğeri, çalışmak için kolay ulaşılabilir malzemeler sunması, öğrencilere kaynağa ulaşma, kanıtın sınırlılıklarını fark etme ve tarihin nasıl yazıldığını anlama fırsatı sağlayarak tarihsel yöntemle ilgili farklı seviyelerde tecrübe imkânı tanimasından geçer. Okullarda verilen tarih eğitimi çoğunlukla paketlenmiş ürünlerin öğrenciye sunulması şeklinde gerçekleştirilir. Oysa öğrenciler kendileri çalışmaya daha fazla ihtiyaç duyarlar. Yerel tarih çalışmaları aktif katılım ve doğrudan tecrübe imkânı sunar (Douch, 1967: 8-9). Yerel tarih geçmiş ve uzak coğrafyaları anlatan ulusal tarihin aksine, bildiğimiz yerleri ve insanları konu edinir. Bu yakınlık öğrencilere yerel kütüphanelerde bireysel araştırma yapma, yerleşim yerlerine ve müzelere ziyaretler gerçekleştirme, yerel ofislerin imkânlarını kullanma, bireysel araştırmaya ve gözleme dayanan çalışmalar yapma gibi imkânlar sunar. Kısaca

öğrenciler kendileri için gerçek kişi ve mekânları araştırmış olurlar ve kendi deneyimleriyle öğrenme şansı yakalarlar (Jamieson, 1971: 17).

Douch (1967: 8)'a göre yerel tarih sorumluluk ve aidiyet duygusu vererek öğrencilerin birey ve toplumun üyesi olarak gelişimlerine yardımcı olur. Çünkü yerel tarih öğrencilerin parçası olduğu toplumu ve çevreyi bilmesine ve anlamasına yardımcı olarak çevrelerini tanıyıp verimli biçimde kullanmalarını sağlar. 1969 Braunschweig Konferansı'nda tarihin, hayatta olmayan ünlü kişiler hakkında bilgi edinmekten ibaret olmadığı, öğrencilerin kendi dünyalarıyla da ilgili olduğu düşüncesinin, onların kişisel gelişimleri ve kimlik duyguları için de gerekli olduğu belirtilmiştir (Slater, 1995: 33).

Yerel tarihin tarih eğitiminde kullanılması öğrencilerin bakış açılarını değiştirmeyi ve genişletmeyi sağlar. Yerel tarih çalışması ve kullanılan kaynaklar öğrencilerin farklı zamanların ve mekânların kendi yaşadıkları zaman ve mekândan farklı olabileceğini anlamaları konusunda bir hassasiyet kazanmalarını ve farklı dünyaların varlığını düşünmelerini sağlar. Böylece empati yetileri de gelişen öğrenciler geçmişini sahiplenerek farklı zaman ve mekânları, değerlere ve davranışlara önyargısız bakarak kabullenebilmeye istekli hale gelir (Beem, 1994: 72; Danker, 2005: 19). Bunun yanı sıra kültürel miras kavramını öğrenerek çevrelerindeki kültürel mirasa karşı sorumluluk duygusu geliştirirler. Bir başka deyişle tarih öğretiminde yakın çevrenin kullanımı öğrencilere tarih eğitimiyle kazandırılması istenen değerlerin oluşumuna da katkı sağlar (Demircioğlu, 2008: 82).

Yerel tarih sınıf içinde, diğer derslerle ve toplumla olan bağları geliştirerek sınırların aşılmasına yardımcı olur. Yakın çevre üzerine çalışmak, bireysel ve grup çalışmaları gibi sınıf organizasyonu ile ilgili çeşitli yöntemlere elverişlidir ve bu da öğrencilerin sınıf içinde daha samimi ilişkiler kurmasını sağlar (Douch, 1967: 8). Ayrıca yerel tarih konuları coğrafya, ekonomi, sosyoloji gibi alanlarla yakından ilişkili olduğu için disiplinler arası çalışmalar gerçekleştirmeye imkân tanır (Slater, 1995: 33). Bunun yanı

sıra yerel tarih geniş konuları üstünkörü incelemek ve genellemek yerine gerçek insanları ve durumları derinlemesine inceleme olanağı sunar. Toplumsal konuları doğrudan çalışma imkânı tanınması nedeniyle öğrencilerin yerel toplumun sorunlarını anlamalarına yardımcı olur ve onların yerel, sosyal ve politik konulardan daha fazla haberdar olmalarını sağlar (Douch, 1967: 7; Jamieson, 1971: 17; Metcalf ve Downey, 1982: 12). Böylelikle sınıf içinde, tarih dersi ile diğer dersler arasında ve okul ile dış dünya arasında var olan sınırlar ve kopukluklar ortadan kaldırılarak bunlarla tarih dersi aracılığıyla anlamlı bir bağ kurulmuş olur.

Bu araştırmada yerel tarihin bahsettiğimiz özellikleri doğrultusunda öğrencilerin tarih dersine yönelik tutumlarını nasıl etkileyeceği araştırılmıştır. Tutum bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir toplumsal obje ya da olaya karşı deneyim ve bilgilerine dayanarak örgütlediği bilişsel, duygusal ve davranışsal bir tepki eğilimidir (Baysal, 1981: 13). Bir başka deyişle tutum bireyi belirli insanlar, nesnelere ve durumlara karşı belirli davranışlar göstermeye iten öğrenilmiş eğilim (Demirel, 2003: 93) olarak da tanımlanabilir. Derse yönelik geliştirilen olumlu tepkilerin yani tutumların öğrencilerin sağlıklı öğrenmelerine ve dolayısıyla da başarıya olumlu etki etmesi beklenebilir (Özçelik: 1998; Özer: 1998). Yerel tarihin öğrencilere tarihin kendilerine yakın ve kendileriyle ilgili olan boyutunu, yani kendi çevrelerindeki mekânlar ve insanların tarihsel açıdan önemli olduğunu göstermesi ve dolayısıyla bu yakınlık duygusunun öğrencide ilgi uyandırması, sınıf içinde daha samimi bir öğrenme ortamı yaratacak yöntemlere imkân tanınması, ders kitabı ve öğretmen anlatımına dayalı geleneksel yöntem yerine aktif olarak çalışma yapabilecekleri ve bir tarihçi gibi araştırma yapabilecekleri imkânlar sunarak öğrenmeyi daha kolay ve anlamlı hale getirmesi gibi getirileri nedeniyle öğrencilerin derse yönelik olumlu tutumlar geliştirmelerine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

1.1 Araştırmanın Problem Cümlesi

Ortaöğretim 10. sınıf Tarih dersi, “En Uzun Yüzyıl 1800-1922” ünitesinin işlenişinde yerel tarihi kullanmanın, öğrencilerin tarih dersine yönelik tutumlarına etkisi nasıldır ve öğrencilerin tarih dersinde yerel tarih kullanımına yönelik görüşleri nelerdir?

1.2 Araştırmanın Alt Problemleri

1. Ortaöğretim 10. sınıf Tarih dersinde yerel tarih etkinliklerinin uygulandığı deney grubu öğrencileri ile geleneksel yöntemin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin tarih dersine yönelik tutum son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
2. Ortaöğretim 10. sınıf Tarih dersinde yerel tarih etkinliklerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin tarih dersine yönelik tutum ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Ortaöğretim 10. sınıf Tarih dersinde geleneksel yöntemin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin tarih dersine yönelik tutum ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. Ortaöğretim 10. sınıf Tarih dersinde yerel tarih etkinliklerinin uygulandığı deney grubu öğrencileri ve geleneksel yöntemin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin tarih dersine yönelik tutum son test puanları arasında cinsiyet açısından anlamlı bir fark var mıdır?
5. Deney grubu öğrencilerinin yerel tarih etkinlikleriyle ders işlenmesine yönelik görüşleri nelerdir?

2. YÖNTEM

2.1 Araştırmanın Deseni

Bu araştırmada araştırma deseni olarak ön test-son test eşleştirilmiş kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Deneysel desenler değişkenler arasında oluşturulan

neden sonuç ilişkisini test etmek amacıyla yapılan araştırmalarda kullanılan, bağımsız değişkenin araştırmacı tarafından manipüle edildiği ve deneklerin en az iki koşulda bağımlı değişkene ait ölçümlerinin karşılaştırılmasının söz konusu olduğu desenlerdir (Büyüköztürk vd., 2008: 139).

2.2 Araştırma Grubu

Araştırma, İzmir il sınırları içinde bulunan Bornova Koleji Anadolu Lisesi'nde, 2011-2012 eğitim-öğretim yılının bahar yarısında, 10. sınıf öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir. Sınıflardaki öğrenci sayıları, öğrencilerin tarih dersinden aldıkları puanlar ve derslere giren öğretmenlerin izlenimleri doğrultusunda birbirine denk olduğu düşünülen 10/C ve 10/B şubeleri araştırma grubu olarak seçilmiş ve 10/C sınıfı deney, 10/B sınıfı ise kontrol grubu olmak üzere seçkisiz olarak atanmıştır. Ardından araştırmacı tarafından hazırlanan Tarih Dersine Yönelik Tutum Ölçeği gruplara ön test olarak uygulanmıştır. Yapılan analizlerde de her iki sınıfın birbirine denk olduğu ortaya konmuştur. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin tutum ön test puanlarına ilişkin ilişkisiz örneklem t-testi sonuçları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Tarih Dersine Yönelik Tutum Ön Test Puanlarına İlişkin İlişkisiz Örneklem T-Testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	S	sd	T	p
Deney	21	3,44	,51	38	,381	,705
Kontrol	19	3,38	,53			

Tablodan anlaşılacağı üzere, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin uygulama öncesinde tutum ölçeğine verdikleri yanıtlardan aldıkları puanların ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık yoktur ($t_{(38)} = ,381$; $p > ,05$). Deney grubu öğrencilerinin puan ortalaması $\bar{X} = 3,44$ iken, kontrol grubunun ortalaması $\bar{X} = 3,38$ 'dir. Bu bulgu

deney ve kontrol grubu öğrencilerinin uygulama öncesinde tarih dersine yönelik tutumlarının birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığını göstermekte ve araştırmanın amaçları ile uyumaktadır.

Deney grubu öğrencilerinin uygulamadan önceki tutum puanlarının cinsiyete göre farklılaşp farklılaşmadığına dair ilişkisiz örneklem için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Deney Grubu Öğrencilerinin Tarih Dersine Yönelik Tutum Ön Test Puanlarının Cinsiyet Açısından Farklılaşp Farklılaşmadığına Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kız	9	8,22	74,00	29,00	,075
Erkek	12	13,08	157,00		

Tabloya göre, deney grubu öğrencilerinin tarih dersine yönelik tutum ön test puanları arasında cinsiyet açısından anlamlı düzeyde bir farklılık bulunmamaktadır ($U= 29,00$; $P>,05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise uygulama öncesinde erkek öğrencilerin tutum ön test puan ortalamaları ($\bar{X}= 13,08$), kız öğrencilerin ortalamalarına ($\bar{X}= 8,22$) göre daha yüksektir.

Kontrol grubu öğrencilerinin uygulamadan önceki tutum puanlarının cinsiyete göre farklılaşp farklılaşmadığına dair ilişkisiz örneklem için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Kontrol Grubu Öğrencilerinin Tarih Dersine Yönelik Tutum Ön Test Puanlarının Cinsiyet Açısından Farklılaşp Farklılaşmadığına Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kız	11	9,09	100,00	34,00	,408
Erkek	8	11,25	90,00		

Tabloya göre, kontrol grubu öğrencilerinin tarih dersine yönelik tutum ön test puanları arasında cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($U=34,00$; $p>,05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında, uygulama öncesinde erkek öğrencilerin tutum ön test puan ortalamaları ($\bar{X}=11,25$), kız öğrencilerin ortalamalarına ($\bar{X}= 9,09$) göre daha yüksektir.

Bulgulara göre uygulama öncesinde deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin tarih dersine yönelik tutumları arasında cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık olmamakla birlikte, sıra ortalamaları dikkate alındığında her iki grupta da erkek öğrencilerin tarih dersine yönelik tutumlarının kız öğrencilere göre daha olumlu olduğu söylenebilir.

2.3 Veri Toplama Araçları

Tarih Dersine Yönelik Tutum Ölçeği: Araştırmada nicel verilerinin toplanmasında araştırmacı tarafından geliştirilen “Tarih Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. 5’li likert tipinde hazırlanan ölçek 22 maddeden oluşmaktadır. Ayrıca ölçeğe bir tane demografik soru (cinsiyet) eklenmiştir. Üç alt boyuttan oluşan ölçeğin iç tutarlığını gösteren Cronbach alfa katsayısı $\alpha= ,94$ ’tür.

Görüşme Formu: Araştırmada nicel yöntemin yanı sıra nitel yöntem de kullanılarak derinlemesine bilgi edinilmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla hazırlanan görüşme soruları öğrencilerin tarih derslerinde gerçekleştirilen yerel tarih etkinliklerine yönelik duygu ve düşüncelerini açığa çıkaracak biçimde açık, anlaşılır ve yönlendirmeden uzak bir yapıda tasarlanmıştır. Ardından sorular üzerinde uzman görüşü alınarak görüşme formu uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Daha sonra deney grubu öğrencilerinden 8’iyle görüşmeler gerçekleştirilmiş ve kayıt cihazıyla kaydedilmiştir.

2.4 Araştırmanın İşlem Yolu

Çalışmanın deneysel işlem süreci 2011-2012 öğretim yılı bahar yarıyılında gerçekleştirilmiştir. Dersler deney grubunda yerel tarih kaynaklarına dayalı etkinlikler aracılığıyla, kontrol grubunda ise geleneksel yöntemle işlenmiştir. Uygulama süreci 6 hafta (12 ders) olarak planlanmış, ön test ve son test uygulamaları bu 6 haftanın dışında tutulmuştur. Çalışmaya başlamadan bir hafta önce deney grubu öğrencileri yerel tarihin ne olduğu ve ne tür bir çalışma yapılacağı konusunda kısaca bilgilendirilmiştir. Ayrıca yapılacak çalışmaların not ile değerlendirilmeyeceği öğrencilere bildirilerek bu konuda oluşabilecek kaygılar ortadan kaldırılmıştır.

Deney grubunda 6 hafta boyunca dersler “En Uzun Yüzyıl (1800-1922)” ünitesinin belirlenen kazanımlarına yönelik olarak hazırlanan, yerel tarihe ve kaynaklarına dayalı etkinlikler aracılığıyla işlenmiştir. Hazırlanan etkinliklerden en üst seviyede fayda sağlanabilmesi ve etkinliklerin tarihsel bağlama oturtulabilmesi öğrencilerin konu ile ilgili yeteri kadar bilgilendirmeleriyle ilintili olduğu için öğrencilere araştırmacı tarafından hazırlanan slaytlar yardımıyla, her konuyla ilgili genel kuramsal bilgi verilmesinin ardından etkinliklere geçilmiştir.

Öğrencilere uygulama sürecinde ilk olarak 19. yüzyılda İzmir’in iktisadi, siyasi, basın, sosyal ve kültürel hayatıyla ilgili bir belgesel film izletilmiş, ardından belgeselin kendilerine ilginç gelen yönleri hakkında gruplar halinde tartışmaları sağlanmıştır. Bir sonraki ders saatinde Bornova’da bulunan ve daha önceden belirlenmiş 5 Levanten köşküne yönelik bir gezi düzenlenmiştir. Köşkler Ege Üniversitesi’nden bir uzmanın ve de araştırmacının rehberliğinde gezilmiştir. Öğrenciler köşklere gezerken kendilerine anlatılanları dinlemiş, köşkların fotoğraflarını çekmiş, görüp duydukları doğrultusunda, her bir köşk için kendilerine önceden verilmiş olan çalışma yapraklarını

doldurmuşlardır. Diğer haftalarda ise öğrencilere işlenecek konu ile ilgili resimler, fotoğraflar, kartpostallar, istatistiksel veriler, birinci el yazılı kaynaklar, yerel gazetelerden alıntılar ve haritalardan oluşan yerel tarih kaynakları ile birlikte bunlara yönelik sorular içeren çalışma yaprakları verilerek bunları doldurmaları istenmiştir. Bu çalışmalarla öğrencilerin birincil kaynakları kullanmaları, tarihsel bilgiyi keşfedip organize etmeleri, sorgulamaları ve değerlendirmeleri, yorumlamaları, geçmiş-bugün bağı kurmaları ve sonuçlara ulaşmaları sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca önceden belirlenen bazı etkinlikler kapsamında öğrencilerin konu hakkında gruplar halinde tartışmaları istenmiştir. Kontrol grubunda ise aynı süre zarfında dersler geleneksel yolla, öğretmen anlatımına dayalı ve ders kitabı odaklı olarak sürdürülmüştür.

2.5 Verilerin Çözülmesi

Araştırmada elde edilen nicel verilerin analizinde SPSS 13.0 paket programı kullanılmıştır. Buna göre deney ve kontrol gruplarının ön test ve son test olarak uygulanan Tarih Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığı, gruplar arasında gözlenen farklılıkların istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını ya da basit bir biçimde şansla oluşup oluşmadığını test etmek için kullanılan ilişkisiz örneklem t-testi ile analiz edilmiştir (Büyüköztürk, 2007: 39). Deney ve kontrol gruplarının kendi içlerinde deneysel işlem öncesi ve sonrasındaki tutum ön test-son test puanlarının farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için ise aynı deneklerin tekrarlı ölçümleri ya da eşleştirilmiş örneklemelerden elde edilen ölçümler söz konusu olduğunda kullanılan ilişkili örneklemeler için t-testi yapılmıştır (Büyüköztürk, 2007: 67). Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin tutum ölçeğinden aldıkları ön test ve son test puanlarının gruplar arasında, cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediği ise ilişkisiz örneklemeler için Mann Whitney U Testi ile analiz edilmiştir.

Görüşmeler sonucunda elde edilen nitel veriler ise içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. İçerik analizi toplanan verilerin derinlemesine analizini gerektiren ve önceden belli olmayan tema ve boyutların ortaya çıkmasına imkân tanıyan bir nitel analiz yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2006: 223). Görüşmenin gerçekleştirilmesinin ardından elde edilen veriler yazıya dökülmüştür. Daha sonra veriler okunarak kodlanmış ve sınıflandırılmıştır. İkinci aşamada, ortaya çıkan kodlar daha genel belirli kategoriler altında toplanmıştır. Yapılan kodlamanın güvenilirliğinin sağlanması amacıyla veriler araştırmacı tarafından dört hafta arayla yeniden kodlanmış ve kodlamanın güvenilirliği, yani uyum yüzdesi % 89,2 olarak bulunmuştur. Ardından görüşmeden elde edilen veriler yeniden okunarak bu kategorilere göre kodlanmıştır. Bir sonraki aşamada frekans ve yüzde hesaplamaları yapılarak bulgular tablolarla görselleştirilmiştir.

3. BULGULAR

3.1 Nicel Bulgular

Araştırmanın ilk alt probleminde deney ve kontrol grubu öğrencilerinin Tarih Dersine Yönelik Tutum Ölçeği'nden aldıkları son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin tutum son test puanlarına ilişkin ilişkisiz örneklem t-testi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Tarih Dersine Yönelik Tutum Son Test Puanlarına İlişkin İlişkisiz Örneklem T-Testi Sonuçları

Gruplar	N	\bar{X}	S	sd	T	p
Deney	21	4,37	,28	38	8,55	,000*
Kontrol	19	3,14	,58			

*p<,05

Tablo 4'te görüldüğü üzere, deneysel işlem sonrasında yerel tarih etkinlikleriyle ders işlenen deney grubu ile geleneksel yöntemle ders işlenen kontrol grubu öğrencilerinin tarih dersine yönelik tutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($t_{(38)}= 8,55$; $p<,05$). Deney grubu öğrencilerinin tutum son test puanlarının ortalaması ($\bar{X}=4,37$), kontrol grubu öğrencilerinin ortalamasına ($\bar{X}=3,14$) göre daha yüksektir. Buna bağlı olarak, yerel tarih etkinlikleriyle ders işlenmesinin, öğrencilerin derse yönelik olumlu tutum geliştirmelerinde geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğu söylenebilir.

Araştırmanın diğer alt probleminde yerel tarih etkinliklerine dayalı olarak ders işlenen deney grubu öğrencilerinin Tarih Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Deney grubu öğrencilerinin tutum ön test ve son test puanlarına ilişkin ilişkili örneklem t-testi sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Deney Grubu Öğrencilerinin Tarih Dersine Yönelik Tutum Ön Test ve Son Test Puanlarına İlişkin İlişkili Örneklem T-Testi Sonuçları

Tutum Ölçeği	N	\bar{X}	S	sd	T	p
Ön Test	21	3,44	,51	20	-10,689	,000*
Son Test	21	4,37	,28			

* $p<,05$

Tabloya göre, yerel tarih etkinlikleriyle işlenen derslerin ardından deney grubu öğrencilerinin tarih dersine yönelik tutum son test puan ortalamalarında ön teste göre anlamlı bir artış görülmüştür ($t_{(20)}=-10,689$ $p<,05$). Deney grubu öğrencilerinin uygulama öncesi tutum puan ortalamaları $\bar{X}= 3,44$ iken, yerel tarih etkinlikleriyle gerçekleştirilen uygulama sonrasında $\bar{X}=4,37$ 'ye yükselmiştir. Bu bulguya göre, deney

grubunda yerel tarih etkinlikleriyle işlenen derslerin öğrencilerin derse yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Araştırmanın bir diğer alt probleminde ders kitabı ve öğretmen anlatımına dayalı geleneksel yöntemle ders işlenen kontrol grubu öğrencilerinin Tarih Dersine Yönelik Tutum Ölçeği'nden aldıkları ön test ve son test puanlarının arasında anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Kontrol grubu öğrencilerinin tutum ön test ve son test puanlarına ilişkin ilişkili örneklem t-testi sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Kontrol Grubu Öğrencilerinin Tarih Dersine Yönelik Tutum Ön Test ve Son Test Puanlarına İlişkin İlişkili Örneklem T-Testi Sonuçları

Tutum Ölçeği	N	\bar{X}	S	sd	T	p
Ön Test	19	3,38	,53	18	5,02	,000*
Son Test	19	3,14	,58			

*p<,05

Tabloya göre, geleneksel yöntemle işlenen derslerin ardından kontrol grubu öğrencilerinin tarih dersine yönelik tutumlarında deney öncesine göre düşüş gözlenmiştir ($t_{(18)}= 5,02$; $p<,05$). Öğrencilerin tutum ön test puan ortalamaları $\bar{X}=3,38$ iken, geleneksel yöntemle işlenen derslerin ardından $\bar{X}=3,14$ 'e düşmüştür. Dersin öğretmeni dönem sonuna yaklaşılması, havaların ısınması ve de işlenen konuların öğrencilere sıkıcı ve zor gelmesi nedeniyle öğrencilerin derse karşı motivasyonlarının düştüğünü fark ettiğini ve öğrencilerin bunu kendisine sözlü olarak da ifade ettiklerini belirtmiştir. Kontrol grubu öğrencilerinin derse yönelik tutum puanlarının son testte ön teste göre daha düşük çıkması bu duruma bağlanabilir.

Araştırmanın diğer alt probleminde, yerel tarih etkinlikleriyle ders işlenen deney grubu öğrencileri ile geleneksel yöntemle ders işlenen kontrol grubu öğrencilerinin Tarih

dersine yönelik tutum son test puanları arasında cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık olup olmadığına bakılmıştır. Deney grubu öğrencilerinin tutum son test puanlarının cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğine ilişkin Mann Whitney U testi sonuçları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Deney Grubu Öğrencilerinin Tarih Dersine Yönelik Tutum Son Test Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılık Gösterip Göstermediğine İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kız	9	11,33	102,00	51,00	,831
Erkek	12	10,75	129,00		

Tabloya bakıldığında, deney grubu öğrencilerinin tutum son test puanları arasında cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($U= 51,00$; $p>,05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise kız öğrencilerin tutum son test puan ortalamalarının ($\bar{X}=11,33$) erkeklerin ortalamalarına ($\bar{X}=10,75$) göre daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Kontrol grubu öğrencilerinin Tarih dersine yönelik tutum son test puanlarının cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğine ilişkin Mann Whitney U testi sonuçları ise Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Kontrol Grubu Öğrencilerinin Tarih Dersine Yönelik Tutum Son Test Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılık Gösterip Göstermediğine İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kız	11	9,64	106,00	40,00	,741
Erkek	8	10,50	84,00		

Tabloya bakıldığında kontrol grubu öğrencilerinin tutum son test puanları arasında cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($U= 40,00$; $p>,05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise erkek öğrencilerin tutum son test puanlarının ($\bar{X}=10,50$), kız öğrencilerin puanlarına ($\bar{X}=9,64$) göre daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

3.2 Nitel Bulgular

Öğrencilerin derste gerçekleştirilen yerel tarih çalışmalarına yönelik görüşlerini almak üzere kendilerine yöneltilen “*Yerel tarih etkinlikleriyle işlenen derslerin kullanılan kaynaklar açısından daha önceki tarih derslerinizden farkları nelerdir?*” şeklindeki soruya verdikleri yanıtlardan elde edilen bulgular ve öğrenci görüşlerinden örnekler Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin Yerel Tarih Etkinlikleriyle İşlenen Derslerin Kullanılan Kaynaklar Açısından Daha Önceki Derslerden Farkına Yönelik Görüşleri ve Frekans Yüzde Dağılımları

Kategoriler	Frekans	Yüzde	Öğrencilerin Söylemlerinden Örnekler
Görsellik	7	87	Gözümde direk gördüklerim canlanıyor/ Gördüklerim bağlantı kurmaya yardımcı oldu/ Görsel çalışmalar çoktu/ Ben görsel öğreniyorum/ En büyük fark görsel kaynaklar.
Kaynakların çeşitliliği	5	62	Farklı materyaller, farklı kaynaklar vardı/ Gezi, fotoğraflar, gazeteler hep yeni şeyler/ Konuları düşününce aklıma köşkler, gazeteler, slaytlar geliyor/Sadece ders kitabına bakmadık.
Yakın çevreyle ilgili bilgiler içermesi	5	62	Resmen içinde yaşadığım yeri işledik/Her gün önünden geçtiğim yerin ne olduğunu öğrendim/Sanki öncekiler uzak ülkelerin tarihi gibiydi/Osmanlı’yı yakın çevremiz üzerinden anlattınız.
Toplam	8	100	

Öğrencilerin yerel tarih etkinlikleriyle işlenen derslerin kullanılan kaynaklar açısından daha önceki tarih derslerinden farkına yönelik görüşlerine bakıldığında; öğrencilerden 7'si görselliğe yer verilmesi, 5'i kullanılan kaynakların çeşitliliği ve diğer 5'i yakın çevreye dair bilgilere yer verilmiş olması konusunda görüş belirtmişlerdir. Yanıtlar öğrencilerin yerel tarih etkinlikleri sırasında kullanılan kaynak türlerinin daha öncekilerden farklı olduğunu fark ettiklerini ve bunların kendilerinde olumlu duygular yarattığını göstermektedir.

Öğrencilere görüşmede sorulan *“Yerel tarih etkinlikleriyle işlenen derslerin dersin işleniş şekli açısından daha önceki tarih derslerinizden farkları nelerdir?”* sorusuna yönelik olarak verilen yanıtlardan elde edilen bulgular ve öğrenci görüşlerinden örnekler Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin Yerel Tarih Etkinlikleriyle İşlenen Derslerin İşleniş Şekli Açısından Daha Önceki Derslerden Farkına Yönelik Görüşleri ve Frekans Yüzde Dağılımları

Kategoriler	Frekans	Yüzde	Öğrencilerin Söylemlerinden Örnekler
Eğlenceli ve ilginç olması	7	87	Çok daha eğlenceli buldum/Çalışma yapraklarını doldurmak eğlenceliydi/ Bunları öğrenmek çok ilginçti/ Önce İzmir'i öğrenmek çok zevkli bir şey.
Öğrencilerin derse aktif katılması	6	75	Kendi yorum yeteneğimi gördüm/Çalışma yapraklarıyla bizim çalışmamız çok farklı/ Derse daha çok katıldım/ Kendimiz düşünüyoruz, kendimiz yorumluyoruz.
Ezbere dayanmaması	4	50	Gözümde canlandığı için de ezber durumu olmadı/Ben normalde noktasına virgülüne ezberlerdim/ Normalde sınava kadar her şeyi ezberliyoruz sınavdan sonra hepsi uçup gidiyor.
Öğretmenin rehber konumunda olması	3	37	Her şeyi sizin anlatmanız değil de bizim öğretmen gibi davranmamız hoşuma gitti/ Çoğu şeyi siz anlatarak değil biz yorumlayarak öğrendik/ Çalışmalarda siz yol göstericiydiniz.
Grup çalışmaları yapılması	2	25	Biz grup olarak pek çalışma yapmayız normalde/Arkadaşlarla ortak bir şeyler yapmak da güzeldi.
Yoğun ve yorucu olması	1	12	Bana biraz yoğun geldi, yorucuydu yani.
Toplam	8	100	

Öğrencilerin dersin işleniş biçimi konusundaki görüşlerine bakıldığında ise; 7'si daha önceki tarih derslerinden farklı olarak derslerin daha eğlenceli ve ilginç geçtiği, 6'sı derse aktif biçimde katıldıkları, 4'ü derslerin ezbere dayanmadığı, 3'ü öğretmenin eskiye göre rehber konumda bulunduğu, 2'si grup çalışmalarına yer verildiği, 1'i ise derslerin daha yoğun ve yorucu olduğu şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Öğrencilere görüşmede sorulan “ Yerel tarih etkinlikleriyle işlenen derslerin öğrenmenize sağladığı katkılar nelerdir?” sorusuna verdikleri yanıtlardan elde edilen bulgular ve öğrenci görüşlerinden örnekler Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Öğrencilerin Yerel Tarihin Öğrenmeye Sağladığı Katkılara İlişkin Görüşleri ve Frekans Yüzde Dağılımları

Kategoriler	Frekans	Yüzde	Öğrencilerin Söylemlerinden Örnekler
Bilgilerin daha kalıcı olması	8	100	Bilgiler kalıcı oldu. Ben artık unutmam yani çünkü gördüm, kendim yaptım/ Kalıcı oldu çünkü sadece durup dinlemedik/ Bilgiler aklımda kaldı çünkü yaşadığım yerin tarihiyle ilgili/ Bence en çok görsel olduğu için kalıcı oldu bilgiler/Bence çok akılda kalıcı çünkü çevremizden başladık tarihi tanımaya.
Derslerin daha kolay anlaşılır olması	4	50	Çalışma yapıklarıyla öğrenmek daha kolay ve etkili/ Şimdi sorsanız hepsini söylerim mesela çünkü hepsini anlayabildim/ Öğretmenin anlattığını yazıp ezberlemek bundan daha zor gelir.
Bilgilerin daha inandırıcı olması	2	25	Kim anlatırsa anlatsın mesela gezdiğimde öğrendiğim gibi inandırıcı olacağına inanmam.
Toplam	8	100	

Öğrencilerin yerel tarihin öğrenmelerine sağladığı katkılara yönelik soruya verdikleri yanıtlara bakıldığında, öğrencilerin tamamı bilgilerin daha kalıcı olduğu, 4’ü dersleri daha kolay anladıkları ve 2’si de bilgilerin daha inandırıcı olduğu yönünde fikir belirtmişlerdir.

Dördüncü olarak öğrencilere “*Yerel tarih etkinlikleri sırasında çalışmaktan en çok zevk aldığınız kaynak türleri nelerdir?*” sorusu sorulmuştur. Bunun sonucunda elde edilen bulgular Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Öğrencilerin Çalışmaktan En Çok Zevk Aldıkları Yerel Tarih Kaynaklarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Yüzde Dağılımları

Kategoriler	Frekans	Yüzde
Görsel kaynaklar		
Fotoğraflar	7	87
Köşkler	7	87
Haritalar	5	62
Belgesel	3	37
Yazılı kaynaklar		
Birinci El Kaynaklar	5	62
Tablolar/İstatistiksel Veriler	2	25
Toplam	8	100

Öğrencilere çalışma yapmaktan en çok zevk aldıkları yerel tarih kaynaklarının hangileri olduğu sorulduğunda 7’si fotoğraflar, 7’si köşkler, 5’i haritalar, 3’ü belgesel şeklinde yanıt vermiştir. Ayrıca öğrencilerin 5’i çalışmaktan en çok zevk aldığı kaynak türleri arasında yerel gazeteler, kent tarihi, diplomat raporu ve o dönem yazılmış bir kitap bölümünden oluşan birinci el yazılı kaynakları, 2’si ise tablolar ve istatistiksel verileri saymıştır. Bu bulgudan anlaşılacağı üzere öğrencilerin yoğunlukla hoşlandıkları yerel tarih kaynak türlerinin görsel kaynaklar olduğu dikkati çekmektedir.

Öğrencilere yöneltilen “*Bundan sonraki tarih derslerinizde yerel tarihe yer verilmesi konusundaki düşünceleriniz nelerdir?*” sorusunun yanıtlarına dair bulgular ve öğrenci görüşlerinden örnekler Tablo 13’te verilmektedir.

Tablo 13. Öğrencilerin Bundan Sonraki Tarih Derslerinde Yerel Tarih Etkinliklerine Yer Verilmesi Konusundaki Görüşleri ve Frekans Yüzde Dağılımları

Kategoriler	Frekans	Yüzde	Öğrencilerin Söylemlerinden Örnekler
Derslerde yerel tarih etkinliklerine yer verilmelidir	8	100	Kesinlikle isterim bence sınavlara da katkısı olur/ Ben isterim, bilgiye kendimiz ulaşıyoruz ve kalıcı oluyor/Tabiki isterim kuru kuru oturup çalışmaktansa böyle daha kolay öğrenebilirim/ Ben isterim çünkü Osmanlı bize hiç uzak değilmiş, onu anladım/İsterim çünkü tarih öğrenirken çevremi de tanımak çok zevkli.
Toplam	8	100	

Bundan sonraki tarih derslerinde yerel tarih etkinliklerine yer verilmesi konusundaki görüşlerine bakıldığında, görüşmeye katılan bütün öğrencilerin olumlu yönde yanıt verdikleri görülmektedir. Öğrenciler yerel tarih etkinliklerini eğlenceli bulduklarını, öğrenmenin daha kolay ve kalıcı olduğunu ve de başarılarını olumlu yönde etkileyeceğini düşündüklerini, ayrıca tarih dersine yönelik tutumlarının olumlu yönde etkilendiğini söylemişler ve bu nedenlerle de yerel tarihin ileriki derslerde kullanımını istediklerini belirtmişlerdir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmada yerel tarih etkinlikleriyle ders işlenmesinin öğrencilerin derse yönelik tutumlarına etkisi araştırılmıştır. Araştırmanın sonucunda yerel tarih etkinlikleriyle ders işlenen deney grubu ile geleneksel yöntemle ders işlenen kontrol grubunun tutum son test puanları incelendiğinde deney grubu lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Ayrıca deney grubu öğrencilerinin derse yönelik tutumları ön testten son teste artış gösterirken, geleneksel yöntemle ders işlenen kontrol grubu öğrencilerinin tutumları ise düşüş göstermiştir. Her iki grubun tutum puanları ise cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Araştırmada nicel verileri desteklemek amacıyla deney grubu öğrencileriyle, gerçekleştirilen yerel tarih çalışmaları konusunda görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde elde edilen veriler, tutum ölçeğinden elde edilen sonuçları destekler niteliktedir. Öğrenciler yerel tarih etkinlikleriyle işlenen derslerin görsellik, kaynak çeşitliliği ve yakın çevreye dair bilgiler içermesi açısından daha önceki derslerden farklı olduğunu, derslerin işleniş şekli bakımından daha önceki derslerden farklı olarak eğlenceli ve ilginç olduğunu, derse aktif katılım sağladığını, ezbere dayanmadığını ayrıca bu derslerde öğretmenin rehber konumunda olduğunu ve grup çalışmalarının yapılabildiğini belirtmişlerdir. Ayrıca öğrenciler yerel tarih etkinlikleriyle ders işlenmesinin öğrenmeye sağladığı katkılar açısından değerlendirildiğinde bilgilerin daha kalıcı, kolay anlaşılır ve inandırıcı olduğunu, farklı yerel tarih kaynaklarıyla çalışmaktan zevk aldıklarını ve bundan sonraki tarih derslerinde yerel tarih etkinliklerine yer verilmesini istediklerini belirtmişlerdir.

Araştırmanın sonuçları ile benzer sonuçların elde edildiği çalışmalardan biri Aktekin (2009) tarafından gerçekleştirilmiştir. Yerel tarih konularının lise tarih programına nasıl dâhil edilebileceğini ve tarih eğitiminde yerel tarih çalışmalarına ayrılan yerin nasıl genişletilebileceğini göstermek amacıyla yapılan bu araştırmanın sonucunda öğrencilerin çoğunun yerel tarih konularının tarih derslerine dâhil edilmesini savundukları, konular kendi bölgeleriyle ilgili olduğunda tarih derslerini daha eğlenceli buldukları ve daha çabuk kavradıkları belirlenmiştir. Işık (2008) da ilköğretim 6. sınıf Tarih derslerinin yerel tarih konularıyla işlenmesinin etkisini araştırdığı çalışmasında yaptığı gözlemlerde, yerel tarih öğretiminin öğrencilerin tarih konularına karşı tutumlarını olumlu yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Işık öğrencilerin çevrelerinde bulunan tarihi keşfettikleri, gözlem becerilerinin gelişmeye başladığı, bilgiyi

kaynağından öğrendikleri, ezber yerine araştırma ve incelemeye yöneldikleri, tarihe ve tarih dersine ilgilerinin uyandığı, ülkelerinin tarihi eserlerini koruma ve tanıtmaya yönelik isteklerinin arttığı şeklinde gözlem sonuçlarına ulaşmıştır. Beem (1994) tarafından gerçekleştirilen çalışmada öğretmenlerin gözlemleri; lise öğrencileriyle tarih dersinde gerçekleştirilen yerel tarih çalışmalarıyla, öğrencilerin tarihi kendileriyle ilgili ve daha anlamlı bulduklarını, kendi okullarından ve yakın çevrelerinden öğrencilerle etkileşim kurabildiklerini, yeni kaynakların kullanımının sağlanabildiğini, öğrencilerin aktif katılımının sağlandığını ve kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu aldıklarını, tarihe olan ilgilerinin arttığını ve tarihe karşı daha olumlu tutum geliştirdiklerini ortaya koymuştur. Rittidet (2011) de çalışmasında yerel tarihe ilgili çalışma yapmanın dersleri daha ilginç hale getirdiğini, öğrencilerin eğlenerek öğrenmelerini ve sıkılmamalarını sağladığını belirtmiştir. Şahin (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ilköğretim 4. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde yerel tarih uygulamaları sonrasında öğrencilerle yapılan görüşmelerde öğrenciler; yerel tarih uygulamalarını zevkli ve eğlenceli buldukları, bu uygulamaların derse ilgilerini arttırdığı, konuyu anlamalarına yardımcı olduğu, ayrıca daha kolay öğrendikleri, yeni bilgiler edindikleri ve yakın çevrelerinin tarihine meraklarını arttırdığı şeklinde görüş bildirmişlerdir. Audigier ve Fink (2010)'in öğrencilerin tarih hakkındaki düşünceleri ile tarihi öğrenebilmeleri arasında ciddi bir bağ olduğu gerçeğinden hareketle, Fransa'da ve İsviçre'de ilkokuldan ortaokula geçiş sürecinde öğrencilerin tarihe yönelik tutumlarının ne yönde değiştiğini ortaya koymak için gerçekleştirdikleri çalışmada; görüşülen öğrencilerin gezi ve tartışmaları tercih etmelerine ve tarihle kişisel bir bağ kurabilmeye ilgi göstermelerine rağmen çoğunlukla didaktik yolla, bir başka deyişle geleneksel yöntemle eğitilmeleri nedeniyle, tarihi kendileriyle ilgisiz, sıkıcı ve yararsız buldukları belirtilmiştir. Bushby ve Hubbard (2007) öğretmen adayları tarafından sosyal bilgiler öğretiminde bir öğretim stratejisi olarak sözlü tarihin kullanılmasının etkisini ölçmek amacıyla gerçekleştirdikleri çalışmada benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Öğretmen adayları rehberliğinde ilkokul 4. sınıf

öğrencileri belirlenen konu ile ilgili, içinde yaşadıkları yerel toplumdan seçilen insanlarla sözlü tarih görüşmeleri gerçekleştirmişlerdir. Çalışmanın sonucunda ilkokul öğrencilerinin içerik bilgisi kazanırken tarihi öğrenmeye ilgileri artmış, yapılan gözlem ve görüşmelerle öğretmen adaylarının ise bu yöntemin kullanımı konusunda olumlu tutum geliştirdikleri, bir disiplin olarak tarihe ilgilerinin yenilendiği ve sosyal bilgiler öğretimi yeterliliği kazandıkları belirlenmiştir. Douch (1967) yerel tarih çalışmalarının öğrencilere aktif katılım ve doğrudan tecrübe imkânı sağladığını, dersleri daha ilginç hale getirdiğini, tarihe karşı sempati uyandırdığını, çevredeki olaylar, durumlar ya da insanların gerçeklik duygusu uyandırdığını, sınıf organizasyonu ile ilgili farklı yöntemlere elverişli olmasından dolayı daha samimi ilişkilerin gelişmesine yardımcı olduğunu, okul ve dış dünya arasındaki bariyerlerin yıkılmasına fayda sağladığını, öğrencilerde çevreye ve topluma aidiyet ve sorumluluk duygularını geliştirdiğini belirtmiştir. Brooks, Aris ve Perry (1993) de yerel tarih çalışmalarının öğrenciler açısından öğrenilenlerin daha ilginç ve kalıcı olmasını sağladığını belirtmişlerdir.

Tekeli (1998)'nin 27 Avrupa ülkesindeki lise öğrencilerinin görüşleri alınarak gerçekleştirilen projenin sonuçlarını değerlendirdiği çalışmada, öğrencilerin ilgi duyduğu tarih türleri ve tarihine ilgi duydukları coğrafi alanlarla ilgili değerlendirmelerine bakıldığında, öğrencilerin en çok ilgiyi kendilerine en yakın alanların ve insanların tarihine duydukları ortaya konmuştur. Silier (2000), Cumhuriyet'in 75. yıldönümü dolayısıyla Türkiye'nin 5100 lisesinde gerçekleştirilen yerel tarih çalışmalarının sonuçlarını değerlendirdiği çalışmada, ülkemizdeki kutuplaşmış, kıt kaynaklara dayalı ve düşük seviyede eğitim veren kurumlardan oluşan eğitim sistemine rağmen, öğrencilerin konuya büyük ilgi göstererek çok kaliteli çalışmalar ortaya koyduklarını belirtmiştir. Erpulat (2003) yerel tarihçiliğin insanın yani bireyin tarihi olması ve bizim hayatımızı etkileyen, evimizde, çevremizde, mahallemizde yaşanan olayları konu alması sebebiyle yaşanan, hissedilen ve dokunulabilen bir tarih ortaya koyduğunu ve bunun da çocukların ilgisini daha fazla çektiğini belirtmiştir.

Gillian Preston (1969) da çalışmasında, benzer biçimde, yerel tarihi okuldaki bir çocuk için ilginin anahtarı olarak göstermiştir. Calkin (1942) yerel tarihin öğrencinin içerikle kişisel bağ kurmasını sağladığını, bir başka deyişle kişisel olmayan bir konuyu kişiselleştirdiğini ve böylece öğrenci için tarihi öğrenmenin anlamlı hale gelmesini sağladığını belirtmiştir. Danker (2005) da çalışmasında bazı yetilerin kazandırılması için öğrencilere tanıdık olan yerel malzemeleri kullanmanın gerekliliğini vurgulamakta, yerel tarihin öğrenciler için tarih ve sosyal bilgiler eğitiminin kalbini oluşturan fikirlerin daha net odak noktaları haline gelmesini sağlayarak öğrenmelerini anlamlı hale getirdiğini savunmaktadır.

4.1 Öneriler

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda tarih dersinde yerel tarih kullanımı ve bu konu ile ilgili daha sonra yapılacak araştırmalar için bazı öneriler sunulabilir:

- Öğretim programlarında önerilmesine rağmen tarih derslerinde yerel tarihin kullanımının yaygınlaşmamasının en önemli nedenlerinden biri, araştırmacının uygulamalar sırasındaki gözlemlerine de dayalı olarak, öğretmenlerin yerel tarihe yabancı olmalarıdır. Öğretmenlerin yerel tarih konusunda teorik ve pratik anlamdaki bilgi ve donanımlarını arttırmak amacıyla bakanlık tarafından çeşitli seminer, konferans ve hizmet içi eğitimler düzenlenmeli ve öğretmenlerin bilinçlendirilmeleri sağlanmalıdır. Öğretmenlere yerel tarih kaynak türleri, bu kaynaklara nerelerden ulaşılabileceği, bunların derslerde ne şekilde kullanılabilceği ve müfredat konularına nasıl entegre edilebileceği konusunda rehberlik edecek kaynak kitaplar, web siteleri, CD'ler vb. kaynaklar sağlanmalıdır. Bu kaynaklar bölgeler ya da iller gibi daha küçük birimlere dair yönergeler şeklinde sunulurken öğretmenlerin kullanımına sunulmalıdır.

- Araştırmanın uygulama boyutu için yapılan hazırlıklar, uygulama süreci ve araştırmacının gözlemleri doğrultusunda yerel tarihin derslerde kullanımını olumsuz etkileyebilecek en önemli etkenlerden biri zaman sorunu olarak görülmüştür. Sınırlı ders saatleri dâhilinde programda yer alan konuları aktarma konusunda bile sıkıntı yaşayan öğretmenlerin, yerel tarih vb. etkinlikleri gerçekleştirmekten kaçınmaları anlaşılabilir bir durumdur. Bu nedenle tarihe ayrılan haftalık ders saatlerinin artırılması bu sıkıntının giderilmesi açısından faydalı olacaktır. Bununla birlikte programlara zorunlu ya da seçmeli yerel tarih derslerinin konması da bir başka yol olabilir.
- Tarih öğretim programları bölgesel ve yerel tarihin derslere yansıtılmasında yönlendirici olabilecek çeşitlilikten yoksundur. Tek tip program ve ders kitapları bölgelere göre farklı farklı düzenlenerek, bölgesel çeşitliliği yansıtır hale getirilmelidir.
- Araştırma, ortaöğretim 10. sınıf Tarih dersi “En Uzun Yüzyıl (1800-1922)” Ünitesi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Yerel tarih çalışmalarının daha farklı yaş gruplarında ve daha farklı üniteler üzerinde gerçekleştirilmesinin tarih öğretiminin farklı boyutlarına etkisi araştırılabilir.
- Bu araştırmada derste yerel tarih kaynaklarıyla yapılan etkinliklerin öğrencilerin tutumlarına etkisi incelenmiştir. Yerel tarihin yaratıcı, yansıtıcı, analitik ve eleştirel düşünme becerileri gibi üst düzey düşünme becerilerine etkisi araştırılabilir.
- Bu araştırmada deneysel çalışma, belirlenen okulun 10. Sınıf Tarih dersleri kapsamında gerçekleştirilmiştir. Yerel tarih disiplinler arası yaklaşımların uygulanması için önemli imkânlar tanıyan bir tarih türüdür. Okullarda farklı branşları ortak bir yerel tarih çalışmasında buluşturan disiplinler arası çalışmalar yapılabilir ve bunların tarih öğrenimine etkisi araştırılabilir.
- Bu araştırmada merkezden belirlenen tek tip programın içeriğinin sınıf ortamında farklı yerel tarih kaynakları kullanılarak zenginleştirilebileceğini,

gezinin yanı sıra sınıf dışına çıkmadan da yerel tarihin kullanılabileceğini göstermek açısından çalışma yaprakları üzerinden yapılabilecek etkinlik örnekleri kullanılmıştır. Bunun ötesinde öğrencilerin aktif biçimde ve sınıf dışında araştırma yapacakları yerel tarih etkinlikleri ya da projeler düzenlenebilir ve bunun çeşitli tarihsel düşünme becerilerine etkisi araştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Aktekin, S. (2009). "Lise Öğrencilerinin Tarih Derslerinde Yerel Tarih Konularının Öğretilmesiyle İlgili Görüşleri." *Milli Eğitim Dergisi*, 182: 331-352.
- Aktekin, S. (2010). "Ortaöğretim Tarih Eğitiminde Yerel Tarihin Yeri ve Önemi." *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 6 (1): 86-105.
- Aslan, E. (1998). *Çağdaş Tarih Öğretiminin Yeri ve Sorunları*. Yayınlanmamış doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Aslan, E. (2000). Yerel Tarihin Tanımı, Gelişimi ve Değeri. Zeynel Abidin Kızıyaparak (Haz.), *Tarih Yazımında Yeni Yaklaşımlar: Küreselleşme ve Yerelleşme* (195-204). İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı.
- Audiger, F.; Fink, N. (2010). "Pupils and School History in France and Switzerland." *Education 3-13: International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education*, 38(3): 329-339.
- Baysal, A. C. (1981). *Sosyal ve Örgütsel Psikolojide Tutumlar*. İstanbul: Yalçın Ofset Matbaası.
- Beem, R.R. (1994). *Using Local History in the Secondary School Social Studies Curriculum*. Yayınlanmamış doktora tezi, Illinois State University, Illinois.
- Brooks, R.; Aris, M.; Perry, I. (1999). *The Effective Teaching of History*. London: Longman.

- Bushby, R.S.; Hubbard, J.D. (2007). "Using Local Oral History in the Elementary Classroom." *Social Studies Research and Practice*, 2 (3): 367-368.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş.; Çakmak, E. K.; Akgün, Ö. E.; Karadeniz, Ş.; Demirel, F. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Calkin, H. L. (1942). "Local History: A Means of Better Understanding United States History." *The School Review*, 50: 53-60.
- Danker, A.C. (2005). *Multicultural Social Studies: Using Local History in the Classroom*. New York: Teachers College Press.
- Demircioğlu, İ.H. (2007). *Tarih Öğretiminde Öğrenci Merkezli Yaklaşımlar*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Demircioğlu, İ.H. (2008). "Değerlerin Oluşturulma Sürecinde Tarih Eğitimi: Amaç, İşlev ve İçerik." *Değerler Eğitimi Dergisi*, 6 (15): 69-88.
- Demircioğlu, İ.H. (2013). "Tarih Ders Kitabı Yazımında Yeni Yaklaşımlar." *Karadeniz Araştırmaları*, 38: 119-133.
- Demirel, Ö. (2003). *Eğitim Sözlüğü*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Douch, R. (1967). *Local History and the Teacher*. London: Routledge and Kegan Paul.
- Erpulat, D. (2003). Tarih Eğitiminin İyileştirilmesi Çalışmaları. Oya Köymen (Haz.), *Tarih Eğitime Eleştirel Yaklaşımlar* (123-136). İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı.
- Ersanlı, B. (2002). "Zihinsel Sınır Güvenliği." *Toplumsal Tarih*, 100: 34-37.
- Işık, H. (2008). "İlköğretimde Tarih Konularının Yerel Tarih İle İlişkilendirilmesinin Öğrenci Başarısına Etkisi." *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(4): 290-310.
- Jamieson, A. (1971). *Practical History Teaching*. London: Evans Brothers Limited.
- Kabapınar, Y. (1998). Kredili Sistem ve Lise Tarih Kitapları. Salih Özbaran (Haz.), *Tarih Öğretimi ve Ders Kitapları* (221-236). İzmir: Dokuz Eylül Yayınları.

- Marino, P.M. (2012). "Urban Space as a Primary Source: Local History and Historical Thinking in New York City." *The Social Studies*, 103(3): 107-116.
- Metcalf, F.D.; Downey, M.T. (1982). *Using Local History in the Classroom*. Nashville, Tennessee: The American Association for State and Local History.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2007). Ortaöğretim 9. Sınıf Tarih Dersi Öğretim Programı. (<http://ttkb.meb.gov.tr/ogretmen/index.php>) (Erişim Tarihi 01.04.2009)
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2008a). Ortaöğretim 10. Sınıf Tarih Dersi Öğretim Programı. (<http://ttkb.meb.gov.tr/ogretmen/index.php>) (Erişim Tarihi 01.04.2009)
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2008b) Ortaöğretim Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi Dersi Öğretim Programı. (<http://ttkb.meb.gov.tr/ogretmen/index.php>) (Erişim Tarihi 01.04.2009)
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2009). Ortaöğretim 11. Sınıf Tarih Dersi Öğretim Programı. (<http://ttkb.meb.gov.tr/ogretmen/index.php>) (Erişim Tarihi 01.04.2009)
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2010) Ortaöğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı. (<http://ttkb.meb.gov.tr/ogretmen/index.php>) (Erişim Tarihi 28.02.2011)
- Özbaran, S. (1992). *Tarih ve Öğretimi*. İstanbul: Cem Yayınları.
- Özbaran, S. (2005). *Tarih, Tarihçi ve Toplum*. İstanbul: Tarih Vakfı.
- Özçelik, D. A. (1998). *Eğitim Programları ve Öğretim (Genel Öğretim Yöntemi)*. Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Özer, B. (1998). Öğrenmeyi Öğretme. Ayhan Hakan (Ed.), *Eğitim Bilimlerinde Yenilikler* (147-162). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi.
- Öztürk, İ.H. (2011, Mayıs). *Dünya Tarihini Öğretmek: Yeni Ortaöğretim Tarih Müfredat Programlarında Değişim ve Sorunlar*. The Third International Turkish Educational Research Congress'te sunulan bildiri, Girne, KKTC.

- Preston, G. (1969), "The Value of Local History in The School Curriculum." *Teaching History*, 1: 87-91.
- Rittidet, P. (2011). "Local Youth Historical Research for Students Based Learning Reform, Northeast Thailand." *Journal of Social Sciences*, 7(2): 224-227.
- Safran, M. (2006). *Tarih Eğitimi Makale ve Bildiriler*. Ankara: Gazi.
- Silier, O. (2000). Avrupa'da ve Türkiye'de Son Onyıllarda Tarih Eğitimi ve Ders Kitaplarının İyileştirilmesi Çabaları. *Türkiye'de İlk ve Orta Öğrenim Düzeyinde Tarih Öğretiminin Yeniden Yapılandırılması (79-87)*. İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı.
- Slater, J. (1995). *Teaching History in the New Europe*. London: Cassell.
- Stevens, R.L. (2001). *Homespun: Teaching Local History in Grades 6-12*. Portsmouth: Heinemann.
- Şahin, C. (Tunç) (2011). "Yerel Tarih Uygulamalarının Başarıya ve Öğrenci Ürünlerine Etkisi." *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(16): 453-463.
- Tekeli, İ. (1998). *Tarih Bilinci ve Gençlik: Karşılaştırmalı Avrupa ve Türkiye Araştırması*. İstanbul: Tarih Vakfı.
- Yıldırım, A.; Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

History curricula have been renewed in 2000s in Turkey by the effect of intensive discussions especially in 1990s about the problems of history education given in schools and the solution proposals for them. But the changes the curriculum predicted have not influenced the teaching environments enough in practice. The history courses have generally been sustained based on the traditional method in other words in a teacher and text book oriented way. So the history courses have been perceived by the students as a course learned by heart, irrelevant for themselves, meaningless and boring. Moreover, the history education is carried out based on a monotype curriculum which was prepared for all regions of the country. Whereas the curriculum should take the subjective conditions of the social and historical environment into account the people live in and reflect this kind of a diversity. Local history is important to help history teaching be carried out in this kind of an approach. Moreover local history has an important potential to achieve the objectives of history teaching. But the use of local history in history courses is very limited in Turkey even if there are suggestions about this in curriculum. Furthermore the number of academic researches is also limited about how the local history can be used in history courses and the benefits of it. So in this research, it has been aimed to measure the effect of covering courses through the activities based on local history resources in history teaching to the attitudes of the students towards the course.

The research has been performed with High School 10th grade students in the spring semester of 2011-2012 academic year by using a combination of quantitative and qualitative methods. In this research "experimental design with pre test-post test paired control group" has been used. The data in the quantitative dimension of the research have been collected by the "Attitude Scale towards History Course" developed by the researcher and in the qualitative dimension, the data have been obtained from the interviews with experimental group students held at the end of the exercises. The two classes have randomly been assigned as experimental and control group for the study, as a result of the implementation of the prepared data collection tool as pre-test, it has been revealed that both groups are equal to each other. The research has been done with 40 students in total including N=21 in experimental group and N=19 in control group. Courses have been covered through activities based on local history resources for a period of six weeks in experimental group and through traditional methods in the control group. Quantitative data obtained as a result of the application of Attitude Scale towards History Course have been analyzed through SPSS program. In the analysis of quantitative data, t-test for dependent and independent samples and Mann-Whitney U test for independent samples have been used. Content

analysis method has been used for the analysis of the interview data obtained from experimental group students.

In the research, the courses covered through the activities based on local history resources have been seen to create a significant difference in the attitudes of the students towards History course than the traditional method. Accordingly, it has been concluded that courses covered with the activities based on local history resources develop the attitudes of them towards the course positively. Moreover, the findings indicated that the gender has no meaningful effect on the students' attitudes. In addition, interviews held with experimental group students after the experimental study have also shown that the students developed positive attitudes towards the local history activities in the course. The students interviewed stated that the courses are different from the previous history courses in respect to the resources used and teaching process, this kind of a learning is more enjoyable, interesting and permanent and they want further history courses cover these kind of activities.

During the local history studies, the students who learn about the history of the environment they live in and use historical resources from their close environments recognize the relation of history with their own environment. This sense of familiarity arises curiosity and interest in history. The students have the chance to interact with different kinds of resources while they study local history. Moreover, it is possible for students to be more active through these studies in courses and thus to realize a meaningful and permanent learning. Studying actively instead of listening the teacher passively increases the motivation of students and supports a rational learning. Furthermore local history studies provide opportunity for group activities and so make the courses more remarkable for students. In conclusion, it can be said that the courses including local history and local history resources are more enjoyable and interesting for students and thus make them develop positive attitudes towards the history courses.